

Zadania ochronne dla rezerwatu Stawy Raszyńskie

2021-11-03

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie 30 września 2021 r. wydał zarządzenie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Stawy Raszyńskie. Przewidziane zabiegi ochronne mają na celu powstrzymanie zdiagnozowanych zagrożeń i utrzymanie rezerwatu w dobrej kondycji. Kluczowe jest zachowanie stawów hodowlanych jako miejsca życia licznych gatunków ptaków, ssaków i płazów związanych ze środowiskiem wodnym i przybrzeżnym. W tym celu niezbędne jest podejmowanie działań z zakresu ochrony czynnej.

Rezerwat przyrody Stawy Raszyńskie został powołany do życia w 1978 r. w celu zachowania cennego biotopu lęgowego wielu rzadkich gatunków ptaków oraz żerowisk i miejsc odpoczynku ptaków przelotnych. Dzisiejsze walory przyrodnicze rezerwatu przyrody Stawy Raszyńskie są efektem prowadzonej tu od wielu lat gospodarki rybackiej. Stawy hodowlane wraz z utworzonymi na nich wyspami i przyległymi terenami są przede wszystkim ważnym siedliskiem ptaków związanych ze środowiskiem wodno-błotnym i nierzadko stanowią swego rodzaju „oazy” wśród krajobrazu przekształconego przez człowieka.

Zaprzestanie hodowli ryb stanowi główne zagrożenie dla walorów przyrodniczych chronionego obiektu. Spowodowałoby to zmniejszenie bazy pokarmowej ptaków rybożernych. Odstąpienie od koszenia szuwarów czy też gromadzenie zbyt małej ilości wody w zbiornikach, nasiliłoby procesy sukcesji, stopniowe zmniejszanie się zwierciadła wody i pogorszenie warunków siedliskowych wielu zwierząt. Dlatego też zadania ochronne obejmują działania mające na celu utrzymanie ekstensywnej gospodarki rybackiej na tym terenie.

Zagrożenie stanowi także zbyt liczna populacja kormorana. Gatunek ten na stawach objętych ochroną w formie rezerwatu przyrody można określić mianem „konfliktowego”. Powoduje straty w gospodarce rybackiej, co może prowadzić do braku opłacalności hodowli ryb. W zadaniach ochronnych przewidziano możliwość regulacji liczebności tego gatunku np. poprzez odstrzał lub niszczenie jaj.

Pomimo, że rezerwat jest oznakowany, nagminnie naruszane są w nim zakazy, w szczególności dotyczy to poruszania się poza wyznaczonymi szlakami, jazdy na rowerach oraz wprowadzania psów. Ma to negatywny wpływ na płazy (rozjeżdżanie młodych osobników). Powoduje płoszenie zwierząt, niszczenie lęgów, śmierć ptaków. Pozostawiane są również śmieci, niszczone jest infrastruktura techniczna. W granicach rezerwatu stwierdzono także kłusownictwo.

Stawy hodowlane w rezerwacie przyrody Stawy Raszyńskie obejmują obszar przekraczający 100 ha. Stanowią je ziemne zbiorniki wodne o średniej głębokości około 1 m i powierzchni zwierciadła wody do 21 ha. Zasilanie stawów następuje rowami doprowadzającymi wodę z naturalnych źródeł, jak również z rzeki Raszynki. Niedobory wody oraz spadek przepływu wód w wyniku działalności bobrów mogą prowadzić do zmian stosunków wodnych. W zadaniach ochronnych przewidziano możliwość rozbierania tam w celu zapewnienia właściwego przepływu wody.

Szczególnym rodzajem zagrożenia jest zmiana składu gatunkowego zarówno roślin, jak i zwierząt, związana z brakiem koszenia łąk i szuwarów. Ważne jest zatem utrzymanie otwartych terenów łąkowych, które podnoszą walory przyrodnicze i krajobrazowe tego miejsca, a ponadto są źródłem bazy żerowej dla wielu gatunków zwierząt.

Zadania ochronne zostały wydane na okres 5 lat. Są realizowane przez zarządzającego terenem tj. Instytut Przyrodniczo-Technologiczny.